

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Σύγκληση με τα διεθνή πρότυπα

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης περιλαμβάνει την κύρωση τριών κρίσιμων διεθνών πράξεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), ευθυγραμμίζοντας την ελληνική νομοθεσία με τα σύγχρονα διεθνή πρότυπα. Η υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Νίκη Κεραμέως, θα προχωρήσει στην κύρωση των εξής συμβάσεων:

Η πρώτη είναι η σύμβαση 155 της ΔΟΕ, η οποία εκκρεμεί από το 1981 και αφορά την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Θέτει γενικές αρχές για ασφαλείς συνθήκες εργασίας, ενισχύει το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των εργαζομένων και αναδεικνύει την πρόληψη ως βασικό άξονα της πολιτικής Υγείας και Ασφαλείας στην Εργασία (ΥΑΕ).

Η δεύτερη είναι η σύμβαση 191 της ΔΟΕ, η οποία τροποποιεί και επικαιροποιεί τη σύμβαση 155. Υιοθετήθηκε το 2023 και αναγνωρίζει την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα. Ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις, όπως η τηλεργασία, οι ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι, η ψηφιοποίηση της εργασίας και η κλιματική αλλαγή, δίνοντας έμφαση στην πρόληψη και ενισχύοντας τη συμμετοχή των εργαζομένων μέσω κοινωνικού διαλόγου.

Η τρίτη πράξη είναι το πρωτόκολλο του 2014 στη σύμβαση 29, το οποίο ενισχύει την προστασία από καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία. Προβλέπει την υιοθέτηση προληπτικών μέτρων, την προστασία και αποκατάσταση των θυμάτων και την πρόσβασή τους στη Δικαιοσύνη. Αποτελεί ένα σύγχρονο διεθνές εργαλείο κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης. Η κύρωση των πράξεων αυτών ενισχύει θεσμικά την προστασία των εργαζομένων και εκσυγχρονίζει το ελληνικό εργατικό δίκαιο.

κή και την ψυχική υγεία των εργαζομένων. Η θεώρηση του βιβλίου αυτού στις επιχειρήσεις όπου ο ίδιος ο εργοδότης ασκεί καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας δεν είναι υποχρεωτική.

2 Υποχρεωτικοί οι συντονιστές ασφαλείας. Πλέον καθίσταται υποχρεωτική η παρουσία συντονιστών υγείας και ασφαλείας σε τεχνικά έργα, ανάλογα με την έκτασή τους, για την αποτροπή εργατικών ατυχημάτων. Ο εργοδότης θα έχει την ευθύνη για όλους τους εργαζομένους στον χώρο του, ακόμα και για όσους απασχολούνται μέσω εργολάβων ή δανεισμού. Έτσι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προχωρήσουν στην πρόσληψη συγκεκριμένου αριθμού συντονιστών ασφαλείας. Οι συντονιστές ασφαλείας και υγείας είναι ειδικά πρόσωπα που ορίζονται για την επίβλεψη και τον συντονισμό θεμάτων υγείας και ασφαλείας στην εργασία, κυρίως σε τεχνικά έργα ή εργοτάξια όπου εμπλέκονται πολλοί εργολάβοι ή υπεργολάβοι. Πριν από την έναρξη της κατασκευής του έργου εκπονούν ή συντάσσουν Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ) και Φάκελο Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ) και συντονίζουν τους εργολά-

βους, ώστε να εφαρμόσουν κοινά μέτρα πρόληψης επαγγελματικών κινδύνων. Κατά τη διάρκεια του έργου ελέγχουν και επιβλέπουν την τήρηση των μέτρων υγείας και ασφαλείας από όλους τους εμπλεκόμενους, παρεμβαίνουν σε περιπτώσεις κινδύνου ή παραλείψεων και διασφαλίζουν την ενήμερωση και τη συνεργασία μεταξύ των εργολάβων/υπεργολάβων. Συντονιστές μπορούν να οριστούν τεχνικοί ασφαλείας, μηχανικοί ή άλλα πρόσωπα με σχετική εμπειρία και κατάρτιση στην υγεία και στην ασφάλεια.

3 Νέο όριο για τον τεχνικό ασφαλείας. Ο αριθμός εργαζομένων κάτω από τον οποίο ο εργοδότης μπορεί να αναλάβει ο ίδιος καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας μειώνεται από 50 σε 20 άτομα. Με αυτόν τον τρόπο το υπουργείο Εργασίας εισάγει την υποχρέωση για εκπαίδευση ή πρόσληψη περισσότερων εργαζομένων ως τεχνικών ασφαλείας. Υπενθυμίζεται ότι ο τεχνικός ασφαλείας είναι υποχρεωτικός για κάθε εργοδότη που απασχολεί προσωπικό, έστω και έναν εργαζόμενο. Η υποχρέωση αυτή προβλέπεται από τον νόμο 3850/2010. Ο τεχνικός ασφαλείας μπορεί να είναι είτε εσωτερικός εργαζόμενος της επιχείρησης (εφόσον πληροί τα απαιτούμενα προσόντα), εξωτερικός συνεργάτης ή ακόμη και ο ίδιος ο εργοδότης, εφόσον η επιχείρηση ανήκει σε χαμηλή επικινδυνότητα, και έχει παρακολουθήσει επιδοτούμενο σεμινάριο τεχνικού ασφαλείας μέσω ΟΑΕΔ ή ΚΕΚ.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ο εργοδότης πρέπει:

- Να δηλώσει τον τεχνικό ασφαλείας στο πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη II» (ή με έντυπα Ε3.1 και Ε4 παλαιότερα).
- Να τηρεί το ημερολόγιο υποδείξεων (ηλεκτρονικό βιβλίο συστάσεων).
- Να φροντίζει για τη συνεργασία του τεχνικού ασφαλείας με τον ιατρό εργασίας (όπου απαιτείται).
- Να μεριμνά για τη σύνταξη Γραπτής Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΓΕΕΚ).

4 Μαθήματα πρώτων βοηθειών. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση του προσωπικού των επιχειρήσεων σε βασικές πρώτες βοήθειες, όπως ΚΑΡΠΑ και Heimlich, με ευθύνη του εργοδότη.

5 Επικαιροποίηση επικινδυνότητας. Επανακαθορίζεται η κατάταξη επιχειρήσεων ως προς την επικινδυνότητα και ανανεώνονται οι ειδικότητες των τεχνικών ασφαλείας (στη βάση της πρακτικής που ακολουθείται έως σήμερα). Η κατάταξη των επιχειρήσεων ως προς την επικινδυνότητα καθορίζει τις υποχρεώσεις τους στον τομέα Υγείας και Ασφαλείας στην Εργασία (ΥΑΕ), όσον αφορά τις ώρες που απαιτούνται ετησίως από τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, αν ο εργοδότης μπορεί να λειτουργήσει ως τεχνικός ασφαλείας με σεμινάριο, αλλά και τις απαιτήσεις για Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου (ΓΕΕΚ). Σήμερα,

οι επιχειρήσεις κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες επικινδυνότητας (υψηλής, μέσης και χαμηλής).

6 Αξιοποίηση επιστημονικών φορέων. Οι απαιτούμενες μετρήσεις μπορούν πλέον να ανατίθενται στο ΕΛΙΝΥΑΕ ή σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα.

7 Νέα κριτήρια για τις επαγγελματικές ασθένειες. Αναβαθμίζεται η διαδικασία καταγραφής και αναγνώρισης επαγγελματικών νοσημάτων (όπως κρίση άγχους, αναπνευστικά προβλήματα λόγω εξωτερικής εργασίας κ.λπ.) με τη θέσπιση σαφών κριτηρίων. Σύμφωνα με ειδικούς, η διαδικασία καταγραφής και αναγνώρισης επαγγελματικών νοσημάτων στην Ελλάδα ακολουθεί συγκεκριμένα βήματα, αλλά παραμένει ατελής σε πολλά σημεία, γεγονός που οδηγεί σε υποκαταγραφή και δυσκολίες στην αποζημίωση.

8 Ψηφιακή παρακολούθηση με το σύστημα «Ηριδανός». Δημιουργείται ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για την καταγραφή και την παρακολούθηση θεμάτων υγείας και ασφαλείας στην εργασία με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης. Μεταξύ άλλων, οι βασικές λειτουργίες του «Ηριδανός» περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: την καταγραφή και αναφορά ατυχημάτων/επαγγελματικών ασθενειών, την ψηφιοποίηση των ελέγχων ΥΑΕ, το ελεγκτικό μητρώο βημάτων για κάθε έλεγχο, την παρακολούθηση ψυχοκοινωνικών κινδύνων, την εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σχετικά με προγράμματα ψηφιακής επιμόρφωσης, την υποστήριξη φορέων και κοινωνικού διαλόγου όπως το ΕΛΙΝΥΑΕ και το Συμβούλιο Υγείας και Ασφαλείας.